

opm mszw

Aan

Minister van SZW

nota

Kamerbrief toezicht kinderopvang

*Mee in 2 wettelijke KO
En naar het TK
missie in de
brief!*

12/12 27

*En is a vis recente
incidenten?*

*Principle based bij
deelnemers ~~to~~ stelsel,
dat volgens kelin in
bij al onder druk
kwaliteit staat en
deelnemers verschillen
kelin zijn*

TER BESLISSING

Datum

1 december 2022

Bijlage(n)

3

Aanleiding

- Naar de uitvoering van toezicht en handhaving kinderopvang zijn recent twee onderzoeken gedaan. Het betreft het door AEF uitgevoerde effectonderzoek toezicht en handhaving kinderopvang en het jaarlijkse onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) naar de uitvoering van de wettelijke toezichtstaken van gemeenten.
- In de nota treft u de belangrijkste kernpunten van de onderzoeken en het advies hoe om te gaan met de bevindingen.
- Bijgevoegd treft u eveneens de concept TK brief waarmee beide onderzoeken met een beleidsreactie aan de TK worden aangeboden. In de TK brief wordt gewezen op het onlangs gepubliceerde nieuwe kader voor het Interbestuurlijk toezicht door de IvHO.

Geadviseerd besluit

- Graag uw akkoord op bijgevoegde concept TK brief;
- Verzending van de definitieve TK brief staat gepland voor de week van 12 december. Graag ontvangen we uw reactie op dit concept uiterlijk 7 december.
- De beleidsreactie op het Landelijk Rapport van de IvHO (pgs. 6-8 TK brief) bevat een passage over VE. Dit onderdeel van de reactie geeft u mede namens de minister van PVO. De passage is ambtelijk afgestemd en gaat parallel bij OCW de lijn in. Na akkoord minister PVO en uw akkoord op de TK brief zal deze worden verzonden.

Kernpunten

In de beleidsreactie geeft u richting aan de ontwikkeling van toezicht en handhaving kinderopvang in de komende jaren. De hoofdlijn is om vervolgcacties nu te richten op verbeteringen binnen het huidige stelsel. Dit willen we bereiken door in te zetten op meer stimulerend (kwaliteitsbevorderend), principle based en risicogericht toezicht.

Op verreweg het merendeel van de aanbevelingen wordt positief gereageerd. Uitzonderingen hierop zijn de aanbevelingen over:

- de inrichting van het stelsel.
 - Het betreft enerzijds de aanbeveling om toezicht en handhaving bij één partij te beleggen.

opv gemeente & ggd?

- o Anderzijds de aanbeveling om het stelsel te centraliseren en toezicht en handhaving bij één landelijke toezichthouder te beleggen als kinderopvang en onderwijs vergaand geïntegreerd zijn.

Datum
1 december 2022

Toelichting Aangezien het huidige stelsel voldoende functioneert en er nog ruimte is voor verbetering hierbinnen achten wij een stelselwijziging nu niet opportuun. Dit zou bovendien veel onrust en belasting met zich meebrengen terwijl de komende jaren al veel gaat veranderen in de kinderopvangsector.

- het (op korte termijn) loslaten van de 100% norm; de norm schrijft voor dat alle locaties voor kinderopvang m.u.v. gastouders jaarlijks moeten worden bezocht.

→ ik wil graag uitgebreiden + en - zien

Toelichting Het loslaten van deze norm, zeker in de huidige periode van personeelskrapte, achten wij nu te risicovol. Het voorstel is daarom eerst te werken aan een aantal andere waarborgen voor de kwaliteit (zoals een goed werkend risicomodel en intern toezicht), waarna op termijn kan worden bezien of deze norm los gelaten kan worden.

Waarom?

elms

Hieronder volgen de belangrijkste punten uit de onderzoeken (in de bijlagen treft u een samenvatting van de onderzoeken aan).

Effectonderzoek toezicht en handhaving kinderopvang uitgevoerd door AEF

- Het doel van het onderzoek was zicht op de doelmatigheid en doeltreffendheid (effectiviteit) van de uitvoering van het beleid van toezicht en handhaving in de kinderopvang. Het is bedoeld als input voor de periodieke brede evaluatie kinderopvangbeleid (beleidsdoorlichting) die in de eerste helft van 2023 wordt afgerond;
- Het onderzoek heeft door een gebrekkige enquête respons niet de mate van duidelijkheid opgeleverd die werd gehoopt. Niettemin geeft het rapport wel aanwijzingen van wat in toezicht en handhaving kinderopvang goed werkt en wat beter kan;
- Ten aanzien van de handhaving wordt geconcludeerd dat 84 procent van de overtredingen na maatregelen van gemeenten wordt hersteld;
- Ook ten aanzien van de uitvoering van het toezicht door de GGD is de conclusie dat dit in het algemeen van voldoende niveau is, met ruimte voor verbetering;
- Het rapport doet hiervoor verschillende aanbevelingen. De hoofdlijn is dat het toezicht meer stimulerend (kwaliteitsbevorderend), risicogericht en principe based zou kunnen. U wordt geadviseerd binnen het huidige decentrale stelsel die ontwikkelrichting als wenselijk te onderschrijven.

weten we waarom?

en overige?

des laatste in tijden van toenemende middelen?

Jaarlijkse onderzoek IvHO uitvoering toezichttaken kinderopvang gemeenten

- IvHO doet jaarlijks onderzoek naar de uitvoering van de wettelijke taken van door gemeenten. Alle gemeenten op twee na voerden hun wettelijke taken naar behoren uit;
- Net als in 2020 konden in afwijking van de 100% bezoekenorm niet alle locaties bezocht worden vanwege de coronacrisis (82-87% afhankelijk van het soort locatie). Over 2020 en 2021 tezamen zijn wel nagenoeg alle locaties bezocht (98%);
- Het percentage onderzoeken met tekortkomingen varieert van 22 tot 34 procent, afhankelijk van het type opvang. Dit is nagenoeg gelijk aan de situatie voor corona (2019: 23 tot 35 procent). Daarbij moet wel worden aangetekend dat niet alle voorzieningen in 2021 zijn bezocht wat de vergelijkbaarheid tussen deze jaren bemoeilijkt;

- De meeste tekortkomingen herstellen na de inzet van handhaving;
- Zoals gebruikelijk bevat het rapport ook thematisch onderzoek. Dit jaar stonden de keuzes die gemaakt zijn in het toezicht gedurende de coronacrisis centraal en is onderzoek gedaan naar de kennis van de meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA) bij houders en medewerkers in de kinderopvang.
- Het gaat bij de MOA om het melden, overleggen en eventueel aangifte doen van zedenmisdrijven of mishandeling door een medewerker of gastouder.
- De conclusie uit het thematisch onderzoek MOA is dat houders en medewerkers in de kinderopvang niet goed genoeg op de hoogte zijn van de verplichtingen van de MOA en ook de MOA niet goed genoeg kunnen onderscheiden van de Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Er zal ingezet worden op het vergroten van de bekendheid van de MOA bij houders, medewerkers en gastouders. Een eerste aanzet hiertoe is al gedaan door de IvHO met het verspreiden van een flyer over de MOA en de rol van de vertrouwensinspectie hierin.

Datum
1 december 2022

!

! is dat genoeg?

Politieke context

- De uniformiteit in het toezicht en de wenselijkheid om het toezicht meer te centraliseren komen regelmatig terug in de politieke discussies.
- AEF stelt dat er onwenselijke (niet goed verklaarbare) verschillen optreden bij toezicht en handhaving. Het onderzoek kan niet aangeven in welke mate dit gebeurt en beveelt aan hier onderzoek naar te doen.
- In de conceptbeleidsreactie wordt aangegeven dat bevordering van uniformiteit al plaatsvindt en dat u bereid bent te bezien of verdere acties nodig zijn.

+ onderzoek?

Financiële/juridische overwegingen

- Kosten die voortvloeien uit voorgestelde acties zijn beperkt en kunnen naar het zich nu laat aanzien betaald worden vanuit het huidige budget voor kinderopvang (geen intensivering).
- Bij het daadwerkelijk doorvoeren van een aantal aanbevelingen zal aanpassing van regelgeving nodig zijn, zoals bij flexibilisering, meer principle based (doelgericht) toezicht en toezicht op houderniveau. Ten behoeve van eventueel meer doelregulering en toezicht op het doel van de wetgeving (principle based toezicht) wordt thans onderzoek uitgezet in het kader van het traject herijking kwaliteitseisen.

dat er nu iets
zelen weten!
mi is dat ook
best mogelijk
met nog deze
weil kort-
kominge en
verschillen?

Krachtenveld

De conceptbrief is afgestemd met de toezichtpartijen (VNG, GGD-GHOR en de IvHO). Deze partijen zijn akkoord met de voorgestelde beleidsreactie. Op 6 december vindt nog een overleg met sectorpartijen plaats. Als dit nog leidt tot belangrijke punten, informeren we u hierover.

Uitvoering

De voorgestelde acties zullen in nauw overleg met de toezichtpartijen (en waar nodig ook de sector en vertegenwoordiging van ouders) worden uitgevoerd.

Communicatie

In overleg met de directie communicatie wordt bezien of een persbericht gepast/nodig is.

Bijlagen**Datum**
1 december 2022

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	bijlage sam AEF	Ter informatie (niet verzenden)	
2	bijlage sam IvhO	Ter informatie (niet verzenden)	
3	bijlage sam IvhO MOA	Ter informatie (niet verzenden)	